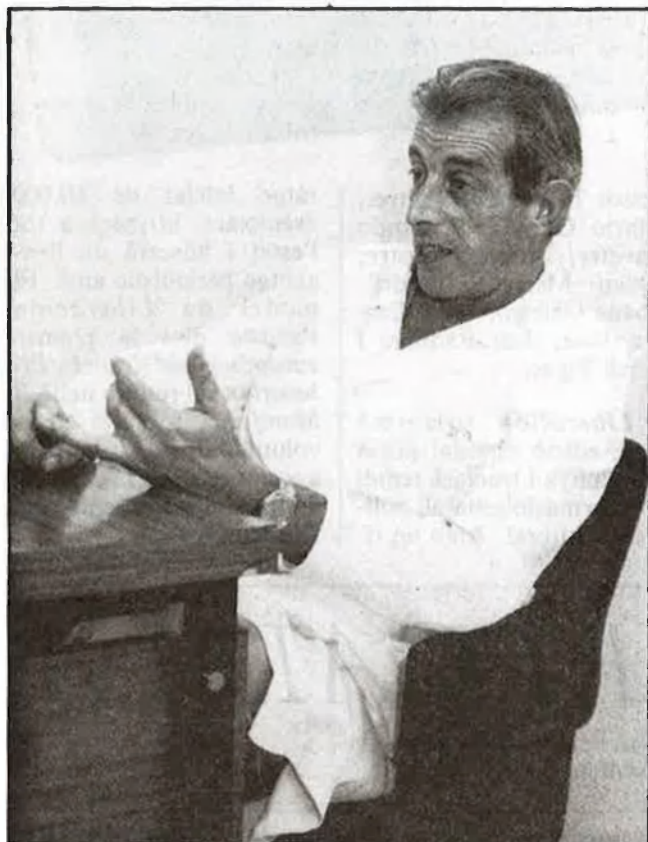

Els bous que més maten

Recent la mort de Paquirri, és un bon moment per a plantejar-se el nivell de les places de bous del País Valencià, pel que fa a instal·lacions sanitàries i a les garanties que ofereixen respecte a la correcta atenció dels ferits

Diu, de sempre, que els bous són més perillosos al mes de maig, l'època de zel, encara que últimament els tècnics en taumàquia asseguren que al final de la temporada —pel setembre— els animals són uns mesos més vells i més capaços d'aprendre ràpidament com els enganya el torero; així, es disposen a contestar-li, amb les seues defenses, fet que es tradueix en més perill per a l'home. Totes les cornades que ha dut aquest mes semblen avalar la nova teoria.

Al País Valencià hi ha una gran afició als bous, no sols a la festa ortodoxament espanyola, sinó també als espectacles més autòctons de les corregudes pels carres, els bous embolats i les places de carros, ara de tubs de ferro, però amb instal·lacions sanitàries de por.

El reglament és de 1962, i exigeix unes peces de cirurgia que alguns metges actuals ja no han conegut

Indubtablement, una de les persones que més coneix l'assumpte és el doctor Aragon, nascut a la Pobla Llarga, professional del quiròfan en «La Fe», metge ajudant en la plaça de València, i cap d'un equip de metges valencians que, pràcticament perdent diners, munten regularment les infermeries de les places d'Utiel i Requena, i de vegades, les d'altres pobles on són requerits.

De Morella a Oriola hi ha unes 15 places que compten amb infermeries tercermundistes, dotades d'un llit, quatre parets i un calaix amb l'instrumental reglamentari: «Aquest reglament és de 1962, i exigeix unes peces de cirurgia que alguns metges actuals no han conegut ni en la Facultat.» «El nostre equip, quan anem a un poble, lloga a la clínica Santa Teresa el material necessari per a fer operacions: sang, aparells d'anestèsia, instrumental, etcètera. Cobrem al voltant de 30.000 pesetes

i hem de pagar el desplaçament i l'estada, i repartir la quantitat que sobre entre els doctors Gómez Nef, Morote, Pérez López, López Quilez, el practicant Martín i algun altre metge que, a voltes, ens acompanya. Naturalment, ho fem per interès pels bous, ja que el nostre treball, evidentment, no és gens rendible; a més, et jugues el prestigi professional si et passa com al doctor Garrido, que operà Manolete a Linares, o com al qui ha intervingut ara Paquirri, que, fent-ho tot bé, dins de les seues possibilitats, ha estat carregat amb una responsabilitat que no mereix.»

Operacions amb públic

«Un altre problema en les infermeries de poble (en les ciutats no és igual, menys a València on hi ha, probablement, la millor d'Espanya) és que has d'intervenir en un llit igual d'alt per a un metge de 2 metres com per un altre de l'60, que et trobes envoltat per la quadrilla, l'apoderat, l'empresari, els periodistes, els familiars i algun *dotor* que sempre es cola; i, quan els tires, als cinc minuts estan dins i no pots fer de policia, ja que estàs treballant amb la vida d'una persona. L'única persona útil es el mosso d'estoc, per allò de despullar el ferit sense trencar-li la roba, si és possible (un vestit de torero val unes 200.000 pessetes); una faena ben difícil per les complicacions que suposen els llaços i els botons.»

«Malgrat això, i no sols per la tradició que ve del segle XVIII, el vestit actual no ha de canviar, ja que, precisament, la duresa del brodat dels pantalons i el jupetí, tot això ben cenyit,

fa que el corn esvare un poc i evita algunes cornades.»

I tornem a les infermeries del País Valencià. «L'única de les que hi ha en els pobles que és admirable es la del doctor Tarazona, el qual, amb el doctor Grau, munta a Algemés un quiròfan completíssim. En les altres o no hi ha res (només el material reglamentari) o es veuen obligades a plantejar, amb el bon criteri dels metges del poble, el trasllat immediat, encara que les ambulàncies actuals no estan ben preparades, i només aprofiten per a desplaçaments de pocs minuts; si no, res.»

«L'única solució que trobe, i que sempre s'esmenta en les assemblees dels metges dels bous, és la dotació a les places d'instal·lacions com Déu mana; i, aquest tema, l'estem tractant amb el Ministeri de l'Interior. La veritat és que, quan sàpien què costa tot això en diners, se'ns espantaran.»

¿No hi ha alternatives més barates? «Durant els Mundials de futbol al 82, es van veure per ací unes ambulàncies grans com rullots que podien ser una molt bona solució itinerant, però no les he vist més, i m'han dit que n'han cedit una a Nicaragua.»

«Una altra solució més dràstica seria fer corregudes només en els llocs amb infermeria correcta i moderna, encara que siga com les nostres, desmuntable, o amb un centre hospitalari a pocs minuts.»

Al País Valencià, doncs, estem igual o pitjor que la resta de l'Estat, i, inclús, alguna infermeria de les bones tenen un sistema d'eixides al carrer laberíntic, però... més cornades dóna la fam, diuen. Cada poble és reflex de si mateix. És inevitable.

La leucèmia de (l) Madrid

Greu crisi de l'equip de la «capital»

Si hi ha un símptoma que evidencia la crisi del futbol, és la decadència en què es troba immers el Madrid. Sense *caudillos* polítics o esportius, el Madrid s'està convertint en un equip sense ordre i de segona fila; d'ambaixadors espanyols en temps de la dictadura, guanyant copes d'Europa, han passat a ser cònsols de la democràcia en ciutats de menys d'un milió d'habitants: arriben a les finals i les perden. A hores d'ara, l'ambaixada ha passat a mans del Bilbao, sospitós de no representar essències «meseteres», sense que Felipe González pugui fer gran cosa per evitar-ho, ja que el Betis, a tot estirar, només participa en la UEFA, competició semblant a una oficina de negociat exterior.

Menotti definiria la situació d'«urgència històrica», o bé que el «Madrid no se define». Per a col·lades, no hi ha res com escoltar la filosofia Menottiana. Així li va anar, al Barça.

Les comparacions sempre són odioses, però si els errors que, d'uns anys ençà, ha fet el Madrid, els arriben a fer els de la Masia, n'hauria publicat un serial per entregues fins la premsa d'Albacete. A la capital són mot discrets, poc diuen dels deutes del club, o no en diuen res, de la disminució de socis que pateix l'equip i, sobretot, de la quantitat de milions invertits en fitxatges sonats, que han fet més aigua

que la cafetera de ca Requena: Acosta, Carcelen, Cunningham, Metgod, Julio —Lozano, el supermilionari encara està per veure—, més la incomprendible fugida de Señor, Rincón i Marcos, jugadors que han triomfat en altres equips, serien una petita mostra del desgavell que impera a ponent.

La cosa s'agreuja per no poder traure profit econòmic d'aquests jugadors. En això Nuñez és més llest: compra Maradona per una quantitat de milions de dòlars, d'acord amb la cotització que tenia la moneda USA en aquells moments; traspasa Maradona al Napoli, també en dòlars, de connivència amb la cotització actual, de tal manera que amb els diners de la

La premsa de Madrid desvia l'atenció dels problemes

venda paga el que devia al club argentí de procedència, però amb una substancial diferència del dòlar en el mercat internacional, que li fa guanyar 450 milions de pessetes. I Maradona, ciàtic. Si Nuñez guanyés una lliga, seria «l'home del segle», però la humanitat és imperfecta.

La síndrome Barça campa per la capital de l'estat; n'és bona prova el reportatge del diari esportiu AS, de Madrid, publicat el 28

de setembre passat, sobre una suposada venda ruïnosa de l'astre argentí. «¿Maradona, un càncer para el Barça?», titulava el diari madrileny, desviant l'atenció del lector dels greus problemes econòmics i esportius del Madrid. En definitiva, la malaltia del Barça, segons AS, és garantir a l'Argentinos Juniors, club de Maradona, la resta del pagament del traspàs, quantitat que sembla astronòmica, òbviament, per a un club com el Madrid, amb la meitat de socis que els blau-grana.

La crisi econòmica que arrossega el Madrid ha suscitat en els seus tècnics un sobtat entusiasme pel planter, i l'entrenador Amaro Amancio ha passat alguns jugadors del Castilla al primer equip. En realitat, és una urgència esportiva, atesa la longevitat d'algunes figures com Juanito i Santillana, impossibles de substituir per internacionals amb pretensions de bon jornal. Chendo, Sanchis, Martín Vázquez, Michel i Butragueño, més conegut pel «buitre», tot i que a hores d'ara no arriba a la categoria de pardalet, tenen la missió de restituir al Madrid l'honor perdut. Una papereta complicada, però amb menys responsabilitat que la que assumiren oportunament Puskas, Gento i Di Stefano. Aquests eren la representació espanyola; la quinta del «buitre» defensa el pavelló de la Comunidad Autónoma de Madrid, un estatut amb tantes competències com l'Ajuntament de Beniopa.